

ЕУ РЕСУРС ЦЕНТАР ЗА ЦИВИЛНО ДРУШТВО У СРБИЈИ

БИЛТЕН

*ЕУ Ресурс центар за цивилно друштво у Србији је место подршке за представнице и представнике цивилног друштва који раде на приближавању Србије **Европској унији**.*

*Желимо да ујединимо снагу група и појединаца, повежемо их међусобно и оснажимо, а овај **БИЛТЕН** је један од корака ка том заједничком циљу.*

АКТУЕЛНОСТИ

Мауро Ди Вероли: „На институцијама је да направе први корак у обнови дијалога са цивилним друштвом“

Поводом **Међународног дана демократије**, 15. септембра, у новој епизоди подкаста имали смо задовољство да угостимо **Маура Ди Веролија**, шефа Одељења за сарадњу Делегације Европске уније у Републици Србији. Са њим смо разговарали о **стању демократије у Србији**, простору за **обнову дијалога** између јавних власти и организација цивилног друштва, као и о **притисцима** са којима се цивилно друштво суочава.

„Сведоци смо значајног **ангажовања грађана** у вези са политичким процесом и политичким дијалогом, посебно међу **омладином**. Када говоримо о дијалогу, важно је разумети да је **поштовање улога и једне и друге стране од кључне важности** у процесу изградње потпуно функционалне демократије. Све стране су позване да дају свој допринос. Али је **дужност на институцијама**. Оне имају обавезу да се обрате осталим странама и направе први корак“, каже Мауро Ди Вероли.

Током разговора, посебну пажњу посветили смо и кључним институционалним и законодавним питањима: **улози и значају Савета за стварање подстицајног окружења за развој цивилног друштва**, као и **потенцијалним изменама Закона о удружењима** и њиховом утицају на даљу будућност цивилног сектора.

[ГЛЕДАЈ ОВДЕ](#)

Ко чини осму генерацију Покретача промена?

Београдска отворена школа (БОШ) отворила је конкурс за годишњу награду „Покретачи промена” за 2026. годину!

Годишња награда, која је покренута 2019. године, слави покретаче промена – мотивисане грађане који истрајавају у напорима да побољшају животе свих нас, пружа признање и препознавање, као и медијску подршку најуспешнијим и најупорнијим појединцима, неформалним групама и организацијама цивилног друштва. БОШ додељује награду у следећим категоријама:

- **Први глас грађана** – награда намењена организацији цивилног друштва која је успела да допре до великог броја грађана, инспирише их, мотивише и окупи у заједничкој борби за промену.
- **Поход на активизам** – у фокусу су неформалне групе, покрети и иницијативе које су окупиле велики број грађана и успеле да остваре важне промене у заједници
- **Покретач/ица промена** – награда намењена појединцима који су храбро искорачили из оквира уобичајених окечивања и доказали колика је снага појединца.

Своје „Покретаче промена” **можете номинovati до 20. септембра**, попуњавањем формулара на [ЛИНКУ](#).

Више информација о конкурсy налази се [овде](#).

Србија је назадовала у свим областима ПИСА тестирања. Резултати које је објавила Организација за економску сарадњу и развој (ОЕЦД) 8. септембра 2026, односе се на 2025. годину и показују да су **српски петнаестогодишњаци назадовали у све три мерене области – науци, читању и математици.** То је, уједно, **најлошији циклус** откако Србија редовно учествује у истраживању, а овај пад приближно одговара једној години заостатка у учењу ([Данас](#)).

Српски ученици су на тесту научне писмености остварили просечно 429 поена, док ОЕЦД просек износи 482. Када је реч о читању и математици подаци су следећи:

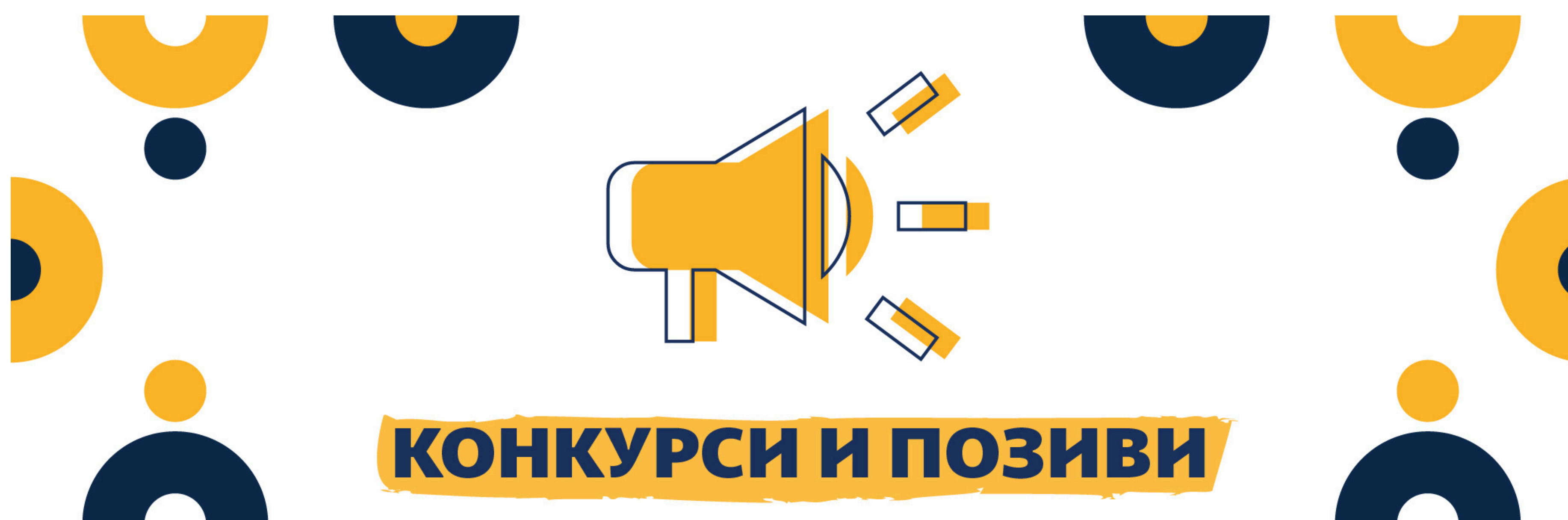
- у читалачкој писмености просек је 415 поена наспрам ОЕЦД просека од 461,
- у математици 417 наспрам 463.

А шта кажу подаци за **функционални ниво писмености** – ниво који деци омогућава да се снађу у свакодневним ситуацијама, попуне формулар, разумеју упутство или израчунају проценат попушта?

- 53% ученика у Србији је испод прага функционалне читалачке писмености,
- 48% је испод прага функционалне математичке писмености,
- 43% је испод прага функционалне научне писмености.

Шта је срж овог проблема и какви су резултати у остатку света, али и региону, прочитај на [сајту Зелене учионице](#).

Новосадска новинарска школа **17. септембра** организује онлајн **тренинг „Пракса медијског извештавања у Србији у различитим областима”**, на ком ћеш имати прилику да добијеш одговоре на питања:

- Како медији одлучују о чему ће извештавати?
- Како да представимо свој догађај или тему тако да буду занимљиви новинарима?
- Који формат извештавања одговора одређеном догађају и како се припремити за разговор са медијима?

Уз то, на тренингу ће бити речи о комуникацији са новинарима, припреми за медијско извештавање и понашању током самог догађаја, а посебан део биће посвећен интервјуу из угла особе која даје интервју.

Тренинг је намењен организацијама цивилног друштва, неформалним групама и свим заинтересованим појединцима који желе да унапреде комуникацију са медијима и боље представе своје теме и активности.

Пријаве су отворене до 16. септембра у 23.59!

Више информација пронађи на [сајту Новосадске новинарске школе](#), а овде ти остављамо [линк ка формулару за пријаву](#).

Пријавите се на онлајн тренинг „Активација и мобилизација заједнице“, који ће се одржати **24. и 25. септембра** путем **Зум (ZOOM)** платформе. Тренинг је намењен организацијама цивилног друштва и неформалним групама.

Током овог дводневног тренинга, учесници ће имати прилику да **стекну практична знања и алате за покретање људи око идеја важних за њихову заједницу**. Тренинг ће водити **Филип Јовановић**, експерт са дугогодишњим искуством у овој области и директор **Локалне фондације Ниш**.

Током два дана рада, учесници пролазе пут од идеје до конкретне акције – уче како да препознају шта мотивише људе да се укључе, мапирају ресурсе и савезнике, дефинишу циљне групе и јасне поруке, осмисле позив на акцију и комуникациони план, као и како да организују и промовишу кампању.

Пријавите се путем попуњавањем формулара [ОВДЕ](#).

Рок за пријаву: понедељак 21. септембар до 12 часова.

Новосадска новинарска школа **24. септембра** организује онлајн **тренинг о промоцији на друштвеним мрежама и видео-продукцији**. На тренингу ће бити речи о креирању садржаја и кампања на друштвеним мрежама, укључујући и видео-садржаје за друштвене мреже. Тренинг је намењен организацијама цивилног друштва, неформалним групама, али и заинтересованим појединцима.

Пријаве су могуће до **23. септембра до 23.59** попуњавањем [овог формулара](#). За више информација пратите [сајт](#) и [друштвене мреже](#) Новосадске новинарске школе.

Европска комисија расписала је позив **CERV-2026-DAPHNE**. Тема позива односи се на **спречавање и борбу против родно заснованог насиља и насиља над децом**. Минималан износ средстава по пројекту износи 600.000 евра, а максимални 2.500.000 евра.

Пријаве су отворене до **5. новембра до 17 часова**. Више информација пронађите на [линку](#).

Новосадска новинарска школа **1. октобра** организује онлајн **тренинг „Спровођење истраживања”**. Током неколико сати имаћете прилику да научите нешто више о **избору истраживачке теме, одабиру метода и узорка, раду на терену и писању истраживачког извештаја**, а део тренинга биће посвећен **анализи потенцијалних тема за истраживање**. Тренинг је намењен организацијама цивилног друштва, неформалним групама и заинтересованим појединцима који желе да унапреде своја знања и вештине за спровођење истраживања.

Пријаве су могуће до **30. септембра до 23.59** попуњавањем [овог формулара](#). За више информација пратите [сајт](#) и [друштвене мреже](#) Новосадске новинарске школе.

У срцу Баната налази се село богате историје и великих природних потенцијала, које се данас суочава са недостатком уређених јавних простора и садржаја који повезују мештане. Реч је о **Меленцима** у којима је **неформална група „Дођи у центар”** желела да оживи један запуштени простор и тако га претвори у ново место сусрета који ће привући и повезати мештане.

На тај начин настао је пројекат **„Простор који расте са људима”** који је од центра Меленаца направио зелену оазу – медоносни врт са хотелом за опрашиваче, обогаћен муралом који подсећа на важност очувања биодиверзитета и нераскидиву везу људи и природе. У уређењу простора учествовали су мештани кроз волонтерске акције и друге активности, показујући да промена може да почне и од мале групе људи окупљене око добре идеје.

Причу о овом пројекту можеш прочитати на [сајту регионалног ресурс центра](#).

ИСТРАЖИВАЊЕ

Да ли су млади заиста апатични или незаинтересовани за политички и демократски живот? Извештај специјалне извештељке Уједињених нација за права на слободу мирног окупљања и удруживања под називом **„Омладински активизам – од системске искључености до стварног учешћа”** доводи управо ову претпоставку у питање.

Како Мрежа организација за децу Србије (МОДС) наводи у свом тексту: „извештај показује да деца и млади активно реагују на корупцију, злоупотребу моћи, растућу неједнакост, недостатке у пружању јавних услуга и слабљење основних слобода”. **Србија је препозната као једна од земаља у којима су током прошле године избили протести које су предводили млади, а извештај изражава озбиљну забринутост због поступања према младим активистима у нашој земљи.**

Укратко о самом извештају можете прочитати на [сајту МОДС-а](#), а цео извештај можете пронаћи на [линку](#).

Foto: ChatGpt

ПРЕДЛОГ ЗА ЧИТАЊЕ

Зашто људи и даље верују у алтернативну медицину? Одговор на ово питање дају ти **Сајмон Синг**, физичар и комуникатор науке, и **Едзард Ернст**, професор емеритус комплементарне медицине, који у својој књизи **„Напитак за бољитак“** уводе читаоце у комплексни свет алтернативне медицине и медицине базиране на доказима. FakeNews Tragač се у [приказу](#) ове књиге дотакао два од четири облика медицине чију су ефикасност проверавали аутори – хомеопатије и хербалне медицине. А ако желиш мало више да сазнаш о акупунктури и кiroprактици, препоручујемо ти да прочиташ ово корисно и пријемчиво штиво.

За више информација посетите сајт ЕУ Ресурс центра euresurscentar.bos.rs или контактирајте наш тим за рад са заједницом на телефон 060 655 19 01 или имејл: euresurscentar@bos.rs.

„ЕУ Ресурс центар за цивилно друштво у Србији“ (ЕУРЦ) окупља и подржава цивилно друштво и неформалне групе грађана укључене у процес приближавања Србије Европској унији. Окупља више од 500 организација у склопу регионалних и експертских ресурс центара у Београду, Новом Саду, Нишу, Ужицу, Бору и Јагодини. Рад ЕУ Ресурс центра за цивилно друштво у Србији подржава Европска унија која је до сада уложила више од 60 милиона евра за подршку развоју цивилног друштва у Србији.

